

ŠAHOVSKI SAVEZ CRNE GORE
SUDIJSKA KOMISIJA

RASPIS SEMINARA ZA STICANJE ZVANJA „ŠAHOVSKI SUDIJA“ I KURSA ZA RAD U PROGRAMU SWISS-MANAGER

Termin seminara:	12–14. avgust 2026.
Termin Swiss-Manager kursa:	12–13. avgust 2026.
Mjesto:	Hotel Grand, Cetinje
Predavači:	IA Igor Vujačić i IA Luka Lješković
Termini rada:	10:00–12:30 i 16:00–18:00

Ciljevi seminara

1. Osposobljavanje i unapređenje znanja šahovskih sudija za primjenu aktuelnih FIDE pravila.
2. Razmatranje ključnih situacija i praktičnih problema u suđenju.
3. Unapređenje znanja o organizaciji i vođenju turnira u skladu sa FIDE standardima.

Trajanje programa

- Seminar za sticanje zvanja „Šahovski sudija“ traje tri dana: od 12. do 14. avgusta 2026.
- Swiss-Manager kurs traje dva dana: 12. i 13. avgusta 2026.
- Kandidati se mogu prijaviti za seminar, kurs ili za oba programa.

Pravo učešća

- Sve šahovske sudije i zainteresovani kandidati.
- Minimalan broj učesnika za održavanje seminara je 5.
- Maksimalan broj učesnika je 20.

Kotizacija i smještaj

Seminar za sticanje zvanja „Šahovski sudija“	50 €
Swiss-Manager kurs	30 €
Puni pansion sa noćenjem u Hotelu Grand	60 € po osobi/danu

Smještaj je moguć uz prethodnu najavu i u skladu sa raspoloživim kapacitetima hotela.

Prijave

E-mail za prijavu: arbiters@sahcg.me

- U prijavi navesti ime i prezime, šahovski klub, program za koji se kandidat prijavljuje i da li je potreban smještaj.

Sekretar Sudijske komisije

IA Luka Lješković

Detaljan program seminara i kursa

Program je koncipiran kao kombinacija teorijskih predavanja, analize konkretnih situacija sa turnira i praktičnog rada sa šahovskim satovima i programom Swiss-Manager.

Srijeda, 12. avgust 2026. Seminar – I dan / Swiss-Manager kurs – I dan	
10:00–10:30	Otvaranje seminara i predstavljanje programa. - Upoznavanje učesnika sa ciljevima, načinom rada i uslovima provjere znanja. - Pregled obaveza sudije i značaja pravilne primjene propisa na takmičenju.
10:30–12:30	FIDE Pravila šaha – standardni tempo igre - Osnovna pravila igre, prava i obaveze igrača i sudije. - Kretanje figura, pravilo „taknuto–maknuto“, završetak partije i neriješen rezultat. - Upotreba šahovskog sata, vođenje zapisnika, reklamacije i postupanje kod nepravilnosti. - Aktuelna tumačenja pravila kroz primjere i situacije koje se najčešće javljaju na turnirima.
16:00–18:00	Swiss-Manager kurs – osnovni nivo - Instalacija programa, osnovna podešavanja, baze podataka i kreiranje novog turnira. - Izbor sistema takmičenja, broja kola, tempa igre, rejtinga i osnovnih parametara turnira. - Unos i uvoz igrača, titula, federacija i klubova; dodjela i korekcija startnih brojeva. - Pravljenje parova, unos i ispravka rezultata, tabele, izvještaji i objava na Chess-Results serveru.
Četvrtak, 13. avgust 2026. Seminar – II dan / Swiss-Manager kurs – II dan	
10:00–12:30	Rapid i blitz pravila, šahovski satovi i oprema - Posebnosti suđenja u rapidu i blitzu u odnosu na standardni tempo igre. - Postupanje kod nepravilnog poteza, pada zastavice, reklamacija i ometanja protivnika. - Praktičan rad sa digitalnim satovima: podešavanje tempa, bonusa, dodatnog vremena i korekcija. - Kontrola opreme, priprema sale za igru i osnovne tehničke procedure prije početka kola.
16:00–18:00	Swiss-Manager kurs – napredni nivo i model-turnir - Podešavanje i primjena kriterijuma za diobu mjesta: direktni susret, Buchholz, Sonneborn–Berger i drugi kriterijumi. - Vođenje švajcarskih, kružnih, kup i ekipnih takmičenja; meč-poeni, poeni po tablama i sastavi ekipa. - Posebne situacije: slobodan igrač, kasna prijava, povlačenje, neodigrana partija i ručna korekcija parova. - Izrada završnih tabela i izvještaja, izvoz podataka i praktičan model-turnir od prijave do završnog izvještaja. - Najčešće greške u radu i postupci za njihovo brzo otklanjanje. - Završna evaluacija praktičnog rada i dodjela potvrda polaznicima kursa.
Petak, 14. avgust 2026. Seminar – III dan	
10:00–12:30	Uloga sudije, rješavanje sporova i praktične situacije - Dužnosti sudije prije, tokom i nakon takmičenja; kontrola prijava, parova i rezultata. - Nepriistrasnost, komunikacija sa igračima, izricanje mjera i vođenje službene evidencije. - Rješavanje sporova: „taknuto–maknuto“, nedozvoljeni uređaji, kašnjenje, ometanje i neslaganje oko rezultata. - Postupak podnošenja prigovora i žalbe, sastavljanje izvještaja i analiza konkretnih slučajeva.
16:00–17:30	Konsultacije i provjera znanja - Ponavljjanje ključnih oblasti i odgovori na pitanja učesnika. - Test za kandidate koji polažu za sticanje sudijskog zvanja.
17:30–18:00	Zatvaranje seminara, evaluacija i dodjela sertifikata. Kratka analiza rada, povratne informacije učesnika i smjernice za dalji stručni razvoj.

Napomena: Organizator zadržava pravo manjih izmjena programa i satnice u skladu sa brojem prijavljenih učesnika i organizacionim potrebama.